

Автор: Туташинський В.І. – старший науковий співробітник відділу технологічної освіти, кандидат педагогічних наук

Методичні рекомендації для учнів старшої школи

Учні старшої школи у 2017-2018 навчальному році незалежно від профілю навчання (крім технологічного) освоюють навчальний предмет «Технології». Навчальна програма з технологій складається з інваріантного та варіативного модулів. Основою інваріантної складової є базовий модуль «Проектні технології у перетворюючій діяльності людини». Варіативні модулі вивчаються старшокласниками у процесі проектної діяльності, результатом якої є реалізований проект. Старшокласники з урахуванням своїх інтересів, здібностей, нахилів та можливостей матеріально-технічного забезпечення навчальних майстерень можуть обирати для вивчення такі варіативні модулі:

1. Технологія бісерного плетіння на дротяній основі.
2. Технологія художнього різьблення по дереву.
3. Технологія геометричного гострокутного гуцульського різьблення.
4. Основи лісового господарства.
5. Технологія виготовлення малих архітектурних форм.
6. Технологія вишивання технікою мережки.
7. Технологія художнього набивання на тканині.
8. Технологія плетіння спицями
9. Технологія рельєфного різьблення.
10. Технологія розпису на склі.
11. Технологія соломоплетіння.
12. Технологія інкрустації виробів з деревини.
13. Технологія токарної обробки деревини.
14. Технологія вишивання стрічками.
15. Технологія виготовлення м'якої іграшки.
16. Технологія вишивання шовковими стрічками.
17. Технологія писанкарства.
18. Технологія клаптикового шиття (печворк).

19. Технологія хлібопекарського та кондитерського виробництва.
20. Технологія об'ємної вишивки.
21. Технологія виготовлення листівок.
22. Технологія ниткової графіки.
23. Технологія художньої обробки деревини випилюванням.
24. Технологія в'язання гачком.
25. Технологія дизайну інтер'єру.
26. Технологія пірографії (випалювання на деревині).
27. Технологія дизайну шкільних та офісних меблів.
28. Технологія ручного розпису тканини.
29. Технологія виготовлення штучних квітів.
30. Технологія ліплення.
31. Технологія ручного ткацтва.
32. Технологія виготовлення подарункових упаковок.
33. Технологія виготовлення дитячого одягу.
34. Технологія дизайну предметів інтер'єру.
35. Технологія виготовлення виробів із сучасних деревних матеріалів.
36. Технологія аплікації з текстильних матеріалів та фурнітури.
37. Технологія виготовлення народної ляльки-оберега.
38. Технологія матчворку (конструювання із сірників).
39. Технологія вишивання рушників.
40. Технологія вишивання сорочки.
41. Технологія вишивання бісером.
42. Технологія бісерного ткацтва.
43. Технологія декупажу.
44. Технологія пошиття швейних виробів (із суцільнокроєним рукавом, на основі нічної сорочки).
45. Технологія конструювання та моделювання швейних виробів.
46. Технологія конструювання жіночого одягу.
47. Технологія пошиття плечового виробу з капюшоном (за журнальною викрійкою).

48. Технологія пошиття домашнього взуття.
49. Технологія печворку в'язаного гачком.
50. Технологія валяння виробів.
51. Технологія мозаїки по деревині (маркетрі).
52. Технологія макетування зброї.
53. Технологія електротехнічних робіт (виготовлення електрофікованих виробів).
54. Технологія довбарства.
55. Технологія виготовлення виробів із екструдованого пінополістеролу.
56. Технологія художньої в'язі.
57. Технологія шкіряної пластики.
58. Технологія ремонту та виготовлення меблів.
59. Технологія виготовлення штучних приманок для вудіння риби.

Учні, які навчаються за технологічним профілем, можуть обрати одну із спеціалізацій:

- Агровиробництво.
- Будівництво. Опоряджувальні роботи.
- Енергетика.
- Деревообробка.
- Кулінарія.
- Кондитерська справа.
- Конструювання та моделювання одягу.
- Комп'ютерна інженерія
- Легка промисловість.
- Матеріалознавство та технологія конструкційних матеріалів.
- Металообробка.
- Основи дизайну.
- Основи бджільництва.
- Основи лісного господарства.
- Підприємництво.

- Технічне проектування.
- Технології сільськогосподарського виробництва.
- Технології обробки інформації та програмне забезпечення ПК.
- Туристична справа.
- Українська народна вишивка.
- Художня обробка матеріалів.
- Швейна справа.

За наявності відповідного грифа Міністерства освіти і науки України профільне навчання може здійснюватися за авторськими та експериментальними програмами з інших спеціалізацій.

У межах технологічного профілю також можлива професійна підготовка старшокласників. Наказом Міністерства освіти і науки № 904 від 23.09.2010 р. затверджено Типові навчальні плани та Типові програми професійно-технічного навчання для учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Зазначені навчальні плани та програми приведено у відповідність до Державних стандартів професійно-технічної освіти.

Професії, за якими здійснюється професійно-технічне навчання відповідно до Типових навчальних планів та Типових програм розділено за трьома групами у залежності від кількості годин, що відводиться на їх опанування.

До першої групи відносяться:

- «Продавець (з лотка, на ринку)»;
- «Водій автотранспортних засобів категорії «В»»;
- «Водій автотранспортних засобів категорії «С»»;
- «Манікюрниця»;
- «Штукатур».

На опанування зазначених професій відводиться до 480 годин навчального часу: 6 годин на тиждень в 10 та 11 класах за рахунок технологічного профілю (наказ МОН від 27.08. 2010 № 834, додаток 10) та 10 робочих днів навчальної практики у 10 класі.

До другої групи відносяться:

- «Вишивальниця»;

- «Агент з організації туризму»;
- «Оператор комп'ютерного набору»;
- «Різьбяр по дереву та бересту»;
- Інтегрована професія – «Швачка, Кравець».

На опанування зазначених професій відводиться до 540 годин навчального часу: 6 годин на тиждень в 10 та 11 класах за рахунок технологічного профілю та 20 робочих днів навчальної практики у 10 класі.

До третьої групи відносяться:

- «Секретар керівника (організації, підприємства, установи)»;
- «Касир (на підприємстві, в установі, організації)»;
- «Перукар (перукар-модельєр)»;
- «Молодша медична сестра з догляду за хворими»;
- «Офіціант»;
- «Секретар-друкарка»;
- «Слюсар з ремонту автомобілів»;
- «Столяр будівельний».

На опанування зазначених професій відводиться до 680 годин навчального часу: 6 годин на тиждень в 10 та 11 класах за рахунок технологічного профілю, по 2 години на тиждень у 10 та 11 класах за рахунок варіативної складової навчальних планів та 20 робочих днів навчальної практики у 10 класі.

Збільшення часу навчальної практики передбачається тільки для професійного навчання.

У випадку, коли кількість годин на опанування професії менша передбаченої навчальними планами, рекомендуємо запроваджувати профільні курси та курси за вибором профорієнтаційного спрямування, які мають відповідний гриф МОН України.

Професійне навчання в загальноосвітніх навчальних закладах та міжшкільних навчально-виробничих комбінатах можливе і за іншими професіями, за умови дотримання вимог Державних стандартів професійно-технічної освіти.

Змістове наповнення технологічного профілю може складатися з

декількох курсів за вибором «Професійні проби». Курси за вибором «Професійні проби» можуть освоюватися за рахунок варіативної складової навчальних планів учнями, що навчаються за будь-яким профілем.

Вивчення курсу креслення передбачено в 11 класах технологічного напрямку в обсязі 2 год. на тиждень за навчальною програмою «Креслення. 11 клас» для загальноосвітніх навчальних закладів (лист Міністерства освіти і науки України від 19.11. 2013 р. № 1/11-17681) .

У 8-11 класах креслення може вивчатися як курс за вибором за навчальною програмою «Креслення» для загальноосвітніх навчальних закладів (лист Міністерства освіти і науки України від 19.11. 2013 р. № 1/11-17679).